

PRESSEMEDDELELSE

Danskerne gøres dårligere til dansk

*Tidsskriftet **Budstikken** går til kamp mod Amager-engelsk, 'Hvad synes du selv?'-stavning og anden sproglig herpes*

Forestil dig, du spørger en advokat: "Hvad ligger der egentlig i begrebet *skattesvig*"?, og at advokaten svarer: "Hvad synes du selv?" Forestil dig, du spørger din læge: "Hvad er herpes?", og at lægen svarer: "Vi læger plejer at sige, det er en sygdom, der smitter og giver sviende sår. Men der er også folk – uden forstand på sagen – som hævder, at herpes er noget, der sætter sig på tænderne. Det ville være diskriminerende ikke at tage deres mening alvorligt, så nu har jeg givet dig begge bud på ordets betydning". Forekommer dette uvirkeligt? Det er ikke desto mindre sådan, de fleste sprogfolk i dag mener, danskordbøger skal udarbejdes. Således vandt allehånde forståelsesfejl på femteklasseniveau rask væk optagelse i Den Danske Ordbog (2003-2005). Ja, autoriteter på danskinstituttet ved Københavns Universitet har endda foreslået, at man frigiver stavningen herhjemme. Altså at f.eks. 'meget' skulle kunne staves 'marjet' – uden at det gav røde streger i stilehæfterne. Der er ikke noget, der er mere rigtigt end andet, lyder den anarkistiske begrundelse.

At denne dogmatik doceres på de højere læreanstalter i netop disse år, hvor mindre sprogområder som vores tæppebombs af engelsk, er dybt problematisk. Når vi danskere bliver dårligere til vores eget sprog – og får at vide af sagkundskaben, det ikke gør noget – samtidig med, at vores politikere og erhvervsfolk fortæller os, at det eneste vigtige i en globaliseret verden er engelsk, så trænger tasmørket sig på for det danske sprog.

Denne tilstand er der en gruppe sprogfolk, der har fået nok af. De kalder sig Modersmålskredsen og udgiver tidsskriftet 'Budstikken – Nyt om dansk-nordisk sprog og sprogrøgt', som netop er kommet på gaden med en ny samling artikler.

Professor *Per Øhrgaard* fra Handelshøjskolen (CBS) bidrager her med en tale mod anglo-amerikaniseringen. Eller rettere: Han krummer tæer over den. Når hele samfundet lules ind i en tvangsforestilling om, at enhver videregående uddannelse, ethvert fjernsynsprogram, forbrugsprodukt, firma eller forretningskoncept *skal* bære et engelsk navn for overhovedet at kunne være til, er det fordi danskerne lider af et "gigantisk mindreværdskompleks", vurderer professoren. Selv brandmænd på Amager er nu begyndt at bære teksten "firefighters" på ryggen(!). Øhrgaard hæfter sig ved noget ironisk i ti-

den: Alt imens landets officielle politik ”kræver af indvandrere, at de lærer sig dansk (...) og bekender sig til danske ”værdier”, så stræber det højtuddannede Danmark efter at skjule alt, hvad der kunne minde om, at vi ikke er amerikanere.”

En anden bidragsyder er *Søren Gosvig Olesen*, der er doktor i filosofi. Hans artikel indledes – på bedste filosofiske vis – med en række iagttagelser, der så afstedkommer nogle spørgsmål: ”Den mest misbrugte præposition på dansk er uden tvivl omkring. Den er også en af de mest brugte. Vi har nu diskussioner omkring (ikke om) noget, tanker omkring (ikke om) noget, overvejelser omkring (ikke over) noget, begreber og principper omkring (ikke for) noget, vi har endda synspunkter eller perspektiver omkring (ikke på) noget. (...) Hvorfor har omkring fået den udbredelse? Og videre: Hvis man følger de sprogfolk, der bruger sikkerheden i præpositionsvalg som målestok for, hvor godt nogen kan et sprog, er det så ikke tegn på et sprogligt forfald? Og igen: Hvad kan det så skyldes?” Besvarelsen af disse spørgsmål fører Gosvig Olesen fra dialektforskning til pølsevogne og fra samtaler med sydlandske gadesælgere til undren over folks sludren i et IC3-tog – hele vejen behageligt ledsaget af filosofihistorien.

Artiklen ’Svensk over Sundet’ er en sammenfatning af en kandidatafhandling af *Cæcilie Helmer Madsen*. Her påvises det, at den svensk-danske forbindelse, som ellers længe har været den svageste i de nordiske folks samkvem, sprogligt set, er ved at live op igen. Øresundsbroens åbning i 2000 har betydet, at det, mange skånske familier tidligere kendte som den årlige ”København-sutflykt”, i dag er blevet en månedlig foreteelse. Tilsvarende har boligpriserne i Malmø og omegn samt skånske udflugtsmål vakt danskernes nyfikenhed. Denne nye samfærdsel sætter sig spor i det sproglige. Lige gyldighed over for naboen erstattes med praktiske behov for at blive forstået og heraf følgende interesse for naboens verden. Konkret har Cæcilie Helmer Madsen undersøgt sproget hos 193 svenske ansatte i butikscentret Fields i Ørestad. Betegnende for resultaterne fremlagt i artiklen er dette svar fra en ekspedient: ”När jag är i Danmark och jobbar känns det naturligt, att jag också försöker prata det språk, ni pratar här.”

Budstikken udkommer fire gange om året.

Yderligere oplysninger findes på: www.modersmaalet.dk